תלמוד בבלי · ראשונים · פסקי תוספות · סדר נשים

פסקי תוספות על נדרים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פסקי תוספות על נדרים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פסקי-תוספות-על-נדרים/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פירוש א 5
פירוש ב 5
פירוש ג 5
פירוש ד 5
פירוש ה 5
פירוש ו 5
פירוש ז 5
פירוש ח 5
פירוש ט 5
פירוש י 6
פירוש יא 6
פירוש יב 6
פירוש יג 6
פירוש יד 6
פירוש טו 6
פירוש טז 6
פירוש יז 6
פירוש יח 7
פירוש יט 7
פירוש כ 7
פירוש כא 7
פירוש כב 7
פירוש כג 7
פירוש כד 7
פירוש כה 7
פירוש כו 7
פירוש כז 8
פירוש כח 8
פירוש כט 8
פירוש ל 8
פירוש לא 8
פירוש לב 8
פירוש לג 8
פירוש לד 8
פירוש לה 9
פירוש לו 9
פירוש לז 9
פירוש לח 9
פירוש לט 9
פירוש מ 9
פירוש מא 9
פירוש מב 9
פירוש מג 9
פירוש מד 9
פירוש מה 10
פירוש מו 10
פירוש מז 10
פירוש מח 10
פירוש מט 10
פירוש נ 10
פירוש נא 10
פירוש נב 11
פירוש נג 11
פירוש נד 11
פירוש נה 11
פירוש נו 11
פירוש נז 11
פירוש נח 11
פירוש נט 11
פירוש ס 12
פירוש סא 12
פירוש סב 12

פירוש סג 12
פירוש סד 12
פירוש סה 12
פירוש סו 12
פירוש סז 12
פירוש סח 13
פירוש סט 13
פירוש ע 13
פירוש עא 13
פירוש עב 13
פירוש עג 13
פירוש עד 13
פירוש עה 13
פירוש עו 14
פירוש עז 14
פירוש עח 14
פירוש עט 14
פירוש פ 14
פירוש פא 14
פירוש פב 14
פירוש פג 15
פירוש פד 15

פירוש א

נדר דקרא היינו שאמר ככר זה עלי כקרבן: ד"ה (שאני) [כל כינויי]: דף ב

פירוש ב

אמר קונה שאיני אוכל או שלא אוכל חל אבל לא בשינה כה"ג: (בא"ד) [ד"ה שאני אוכל]:

פירוש ג

האומר שבועה שלא אוכל ואכלו חייב קרבן. בשבועת פיקדון ועדות וביטוי צריך הזכרת השם (בתוס' שלפנינו חילק בע"א). ד"ה ושבועות:

פירוש ד

נדר חל אפי' באוסר עצמו על החפץ ושבועה אפי' אוסר הדבר עליו: (ד"ה נדרים משמע איפכא): שם ע"ב

פירוש ה

סתם נזיר רק ל' יום נדר בסתם אסור לעולם:

פירוש ו

האומר אהא לא הוי יד מוכיח ולא חל וכן אמר הרי את מקודשת ולא אמר לי: ד"ה ואמאי: דף ה ע"ב

פירוש ז

יש ליכתוב בגט וגט פטורין שיבוקין תירוכין ולורכיה לוי"ו (ד"ז בגיטין פ"ה):

פירוש ח

לא יעשה כל שדהו פיאה: ד"ה מכלל: דף ו ע"ב

פירוש ט

אין הפקר עד שיפקיר לעניים ולעשירים: ד"ה הפקר: דף ז

פירוש י

אין לקרוא ק"ש ולהתפלל בבית הכסא אף אין בו צואה ובמרחץ שאין בו אדם ואף בהזמנה מיתסר: (ד"ה יש יד לב"ה) [הזמינו]:

פירוש יא

האומר לחבירו מנודה אני ממך נאסר בהנאתו דאין דרך לנדות עצמו: ד"ה מנודה אני לך:

פירוש יב

המודר בחבירו בפניו אין מתיר אלא בפניו וכגון שעשה לו טובה או התנה עמו שיאסר אם לא יעשה כך וכך: ד"ה נידהו בפניו: ע"ב

פירוש יג

מזכיר שם שמים לבטלה הי' חייב שמתא: (ד"ז בגמ')

פירוש יד

המנודה בשביל אפיקרותא לא יתירו תוך שלשים אבל לממון מיד יכולין להתיר: ד"ה אין בין:

פירוש טו

הצריך לנדות את ת"ח ינדה את עצמו קודם לכן: ד"ה משמת:

פירוש טז

האומר אשנה פ' זה או מסכתא זו הרי זה נדר ודוקא שאמר בלשון שבועה. ד"ה האומר אשנה: דף ח

פירוש יז

האומר ק"ש כל היום מצוה קעביד ואם אינו לומד אלא פרק שחרית וערבית אינו עבירה: בא"ד:

פירוש יח

דרך ליתן שלום לכל אשר ימצא. נידוהו בחלום צריך שיתירו לו עשרה שיזדמנו לו בדרך ולא בעיר: ד"ה והוא דמתני:

פירוש יט

כל נדרים אדם מפר חוץ מנדרי [אשתו]. נדרים שבינה לבין אחרים אין הבעל מיפר. תלמיד מתיר שמתא במקום רבו: ד"ה ש"מ

פירוש כ

האומר נדר רשעים עלי מביא קרבן האומר (ככר זו) עלי הוי יד: ד"ה כנדרי רשעים: דף ט

פירוש כא

מי שלא יכול להתענות ואפ"ה מתענה נקרא חוטא: ד"ה הריני בנזירות:

פירוש כב

האומר אהא ונזיר עובר לפניו הרי זה נזיר אבל (לא) אמר הריני לא: בא"ד:

פירוש כג

שבועה לא אוכל לך אסור לקרבן לא אוכל לך מותר:

פירוש כד

מצוה לידור בשעת צרה:

פירוש כה

נזיר קרוי חוטא וגם נאה וכה"ג היושב בתענית בשבת ושכרן מרובה מעונשן:

פירוש כו

כינוי נדרים אינן חלים בשאר לשונות כ"א אותן המפורשים בנדרים:

פירוש כז

לחולין אי אמר בפתח לחולין משמע לא חולין יהא לפיכך לא אוכל ואסור ואי אמר בחטף מותר. ד"ה תנא אימרא: דף יא ע"ב

פירוש כח

הנודר בתורה ואמר בה ומונחת בארץ לא אמר כלום אבל אמר במה שכתוב בה או נקיט לה בידיה אפי' אמר בה דבריו קיימין לפר"ת ולריב"ם בדנקיט בידיה מהני אם אמר במה שכתוב בתורה או בארעא בה ובמה שכתוב בתורה: ד"ה הא דמחתא: דף יד

פירוש כט

נדרי שוא שאין יכול לקיים כגון נדר מכל פירות שבעולם היו מלקין אותו ועובר לאלתר: ד"ה ואי: דף טו

פירוש ל

האומר שבועה שלא אוכל ככר זו אם אוכל זו ואכל תחילה התנאי בשוגג ואח"כ האיסור פטור אכל תחילה האיסור ואחר כך התנאי בשוגג חייב לפרש"י ור"ת ולפר"ח ולר"י פטור: (ד"ה דאי: דף ט"ו)

פירוש לא

אסר נכסיו על בעל חובו בקונם אינו חל כלל. אלמוה רבנן שעבודא דב"ח והאשה:

פירוש לב

אמר בלשון נדר שלא אשב בסוכה חל הנדר אמר בלשון שבועה ישיבת סוכה עלי לא חיילא: ד"ה הא דאמר: דף טז

פירוש לג

חרמי כהנים אסורים קודם שבאו לידם: ד"ה ואם: דף יח ע"ב

פירוש לד

נזיר עולם אינו מגלח ומיקל לעולם שלשה ענייני נזיר לעולם: (ד"ז בגמרא) דף יט

פירוש לה

אין פותחין בחרטה לומר דעתך עלך שנדרת: ד"ה ומחמירין: דף כ

פירוש לו

מי שנדר ועבר על נזירתו צריך לנהוג כימים שנדר וי"א בנזירות מרובה דין שלשים יום: ד"ה מי שנדר

פירוש לז

נדרים סייג לפרישות בנדר שכבר מושבע עליו כגון אשנה או אתן צדקה: ד"ה אל תהא:

פירוש לח

אפילו באשתו טהורה אסור להסתכל באותו מקום ובאשתו נדה הויין ליה בנים שאין מהוגנין ובאשת איש אפילו באצבע אסור: (ד"ז בגמרא):

פירוש לט

ב"ד הנזקקין להתיר למי שעבר על נזירותו שמתינן להו (ג"ז בגמרא):

פירוש מ

מגלה טפח כלומר בנחת מעט מעט מסלק הסדין: (ג"ז בגמרא):

פירוש מא

הצריכה לרצות מדבר עמה בעניני ריצוי: (ג"ז בגמרא):

פירוש מב

מותר לשמש פעמים שלא כדרכה אף פנים כנגד אחור: (ג"ז בגמרא):

פירוש מג

לא טוב לישא משוחררת וגריע מגיורת. גירש אשתו ונשא אחרת פליגי בה: (ג"ז בגמרא):

פירוש מד

ארבעה נדרים התירו חכמים אפילו הוציאו בלשון נדר נדרי זירוזין. ד"ה עד השתא: ע"ב

פירוש מה

כל ארבעה נדרים אין צריכין שאלה כשמואל ולא כרב אשי: (ג"ז בגמרא): דף כא ע"ב

פירוש מו

צריך לומר הנודר מתחרט אני מעיקרו ולא שיאמר מיכן ואילך אני מתחרט: ד"ה א"ל לבך:

פירוש מז

ביטל את נדרו כמו שאנו אומרים כל נדרי אף אין זכור בשעת הנדר נתבטל הנדר ואם זכור קצת הביטול וזכור לומר על דעת הראשונה נדרו בטל אבל אם אין זכור כלל מן הביטול אפילו לא אמר על דעת הראשונה בטל נדרו: ד"ה ורבא אמר: דף כג

פירוש מח

י"ל מיום כפורים זה עד כפורים הבא עלינו ולא לומר מיום כיפורים שעבר עד יו"כ זה. וצריך לפרש הנדר. כולהון דאיחרטנא בהון אומר אותו בקול רם ואומר אותו ג' פעמים ככתוב ונסלח לכל עדת וגו' שוגג צריך כפרה וסליחה. אין צריך לומר חוץ מתקנות קהלות וחרם ישוב. בכל נדרי אין מתיר נדר על דעת רבים וי"ל על דעת הקהל לכך אומר אותו ביום כיפורים שיש שם אסיפת עם. בא"ד:

פירוש מט

נדרי הבאי אם לא ראיתי דבר גוזמא אבל אם כיחש ונשבע עליו נדרו אסור: ד"ה נדרי הבאי: דף כ"ד ע"ב

פירוש נ

אסור לידור נדרי הבאי. בא"ד:

פירוש נא

בשבועה אפי' אמר עלי אסר נפשא מן חפצא ונדר להפך נדרה שלא לאכול כל פירות יום או יומים בזה אין לגבות כתובתה:

פירוש נב

מה שאומר על דעת בית דין היינו שאר בית דין ולא בית דין העליון:

פירוש נג

להצריך נקיטת חפץ בשבועה דרבנן ודררא דממונא:

פירוש נד

על דעת רבים היינו שנים:

פירוש נה

שבועה שאוסר נפשו על חפץ אין חל על דבר מצוה ונדר היינו שאוסר החפץ עליו שבועות שגגה גבי ממון יש עונש כי יש לדקדק בממון אך פטור ממלקות ומעונש: (ד"ז בגמ') דף כה

פירוש נו

נדר ממאה בני אדם ולא ידע שאביו בתוכם הנדר בטל מאליו אבל נזכר ששבת ויום טוב בתוכו פותחין לו פתח להתיר נדרו. אין לפתוח לנודר בדבר עבירה:

פירוש נז

באסמכתא מהני מעכשיו ולכן אומר בשידוכין מעכשיו לא אמר מעכשיו אפילו ב"ד חשוב לא מהני: משחק בקובי' קני. פיר' ר"ת דמקבצין בשידוכין בית דין חשוב ואין נראה כי גם קרובים יש עמהם אלא עושין כן לזכור התנאי ולפרסם. קנו מיניה בבית דין חשוב מהני בלא אתפיס זכותיה מעכשיו לא מהני בלא בית דין חשוב: ד"ה והלכתא: דף כז ע"ב

פירוש נח

דינא דמלכותא דינא. ד"ה במוכס: דף כח

פירוש נט

נדר מחמת אונס ובלבו רק היום אותו יום מיהא אסור נדר סתם ואמר אחרי כן לכך נתכוונתי אם ת"ח הוא מותר ואם ע"ה הוא אסור. בא"ד:

פירוש ס

דברים שבלב הן דברים במקום דאיכא הוכחה ואנן סהדי דה"ק. בא"ד:

פירוש סא

הלוקח כלי מן האומן על מנת לבקרו ונאנס בידו חייב בקייצי דמיהן מה שאין כן בב"ה:

פירוש סב

יצר טוב ניתן במעי אמו שיודע כל התורה ובשעת לידה נכנס בו יצר הרע ואז מגרש את יצר הטוב עד שמתפקח ונכנס בו יצר טוב:

פירוש סג

גיזבר המסורות לו נכסי הקדש ונטל לבנותן תוך ביתו לא מעל כי לא שינן: ד"ה נטלה: דף לד ע"ב

פירוש סד

הקדיש דבר המופקר ונטלו ליתן לבניו בחייו לא מעל נטלו להורישן מעל: ד"ה להוריש לבניו:

פירוש סה

חייב אדם לזון בניו בני שש ושבע: (ד"ז בגמרא): דף לה

פירוש סו

בשבת דיבור של מצוה מותר דחפצי שמים מותרין אבל שכר אסור ליטול: ד"ה ואי משום. ופשוט בגמרא. דף לז

פירוש סז

בשביעית אסור ליטול מן המשומר אך המשומר לצורך העומר מגלין לעולם שהוא שייך לעומר ופרשי:

פירוש סח

עיטור סופרים שהגיהו מה שתחילה היו הכפריים שאין מדקדוק הלשון לומר ואחר תעבורו ואחר נגונים ומשפטיך וגם שהיה ראוי לומר צדקותיך: ד"ה עיטור סופרים: ע"ב

פירוש סט

הפקר עד שיפקיר לעניים ועשירים הפקר לצורך עני שאין לו לאכול מהני מדרבנן: (ד"ז בגמרא): דף מד

פירוש ע

הפקר כל שלשה ימים יכול לחזור בו: שם:

פירוש עא

דבר שכל אחד אומר אני זכיתי בו בתחילה הוי דינא כל דאלים גבר:

פירוש עב

אין רשאין לחלק בית הכנסת. טול אתה שיעור ואני פחות שומעין לו לתנא קמא. פי' ר"ח משנת ראב"י קב ונקי. ק"ב פעמים הלכתא כמותו. ויתור מותר. במודר הנאה אין ברירה. ד"ה השותפין: דף מה

פירוש עג

המשכיר בית לחבירו והקדישו המשכיר מעלה שכר להקדש הדירו בסתם אין דעתו על מה שהשכיר אך בהדיא אם פירש אסור: ד"ה אם יש: דף מו

פירוש עד

האומר לאשתו קונם שאיני מהני לך ואין לה ואינה מספקת בטל הנדר ואפילו אמר לה כשמספקת ועכשיו אינה מספקת. לותה שלא לצורך מזונות בעל חוב נפרע מן הבעל: ד"ה לוה: דף מז ע"ב

פירוש עה

המודר הנאה ואין לו מה יאכל אפילו לא בא בדרך נותן לאחר במתנה וזה נוטל: (ד"ז בגמרא): דף מח

פירוש עו

הנודר מן התבשיל אסור בדק ומותר בעבה: (ד"ז בגמרא): דף מט

פירוש עז

כסום יכסמו ראשיהם דווקא כהן גדול ושאר הפרשה אף בכהנים הדיוטות: (ד"ז בגמ'): דף נא

פירוש עח

הנודר מן היורד לקדירה אסור ביורד לאילפס מן הנעשה בקדירה מותר בנגמר ונעשה באילפס מן הנעשה באילפס מותר במעשה קדירה אפילו היה שעה אחת בקדירה: (ד"ז בגמרא):

פירוש עט

מין של טריפה שנתערבו בשל כשירה בלא צלייה ובישול בטלה ברוב וכל דבר יבש בצונן חוץ מחתיכה הראוי להתכבד וצריך עיון בהדרא דכנתא עם שמנה שמא ראויה היא להתכבד:

פירוש פ

(דבר שיש לו מתירין ממילא שעל ידי מעשה בלא בטיל אף בשאינן מינן) [אולי צ"ל אף דבר שיש לו מתירין ממילא שלא ע"י מעשה בטיל בשאינן מינן]. ד"ה כל דבר: דף נח

פירוש פא

שביעית אינה לאכילה ולא לסחורה ולא לשריפה ולא לעשות מהן אפיקטויזין ולא למלוגמא וכיוצא בזה: ד"ה אמר להם:

פירוש פב

שביעית אינם נאסרין אלא הגדילין מן הקרקע ולא גידוליהן וכן המעשר ערלה וכלאי הכרם שעקרן ונטען אסור כל היוצא מהן: בא"ד

פירוש פג

קונמות הוי דבר שיש לו מתירין דמצוה לשאול עליו כר' נתן דכל הנודר כו': ד"ה אמר ר' שאני: דף נט

פירוש פד

תרומה שלא במינו בנ"ט ובמינו תרומה ותרומת מעשר וחלה במאה ערלה וכלאי כרם [במאתים]: בא"ד: